

émet sza-
soha nem
világítási
felforrat
ények ré-
épviselőt:

7.
egküldjük

R
12
ó,
es
s!

k,

nlós

u Maro

ak mellát
ny modell-

Ferdí-
szemben.
készülnek.

lökést

Kötet.

Donat 1.

sz. No 100

on

ket

ban a

ezá

ek

Gales
(.) 5.

W KELLEI

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

ROMÁNIAI ÁHAK

Egész évre	850
Félévre	480
Negyedévre	348
Egy hónapra	85
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is 4 lei	
Bukarestben	5-

Geszislovakiában

Egy hónapra	ck 30-
Egy szám	1-50

1924 október 22 Szerda

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 235. szám

5685. Tisri 24

Rabbi Mose Glasner ז"ל

שמעתי מפי רבינו משה גלסנר ז"ל
 Elémult a mi szívünknek gyönyörűsége, a szent
 gyászra változott a mi ujjongásunk, lehullott a
 mi fejünknek ékessége. Mose Glasner meghalt.
 Az anyaföld, a véresen könnyesen szeretett, az
 örökké visszavágyott, hitárta karjait, hogy min-
 dent felejtető ölébe fogadja hazatért szerelmes
 fiát. Fájó örömmel bocsátottuk utnak másfél
 ezret dővel ezeltől. A fájdalom meghatottsága
 szoritotta össze szívünket, hogy itt hagy ben-
 nünket a mi dicsőségünk, élő nagy bizony-
 ságunk, de örömről kelesugárzott az ő lelkének
 örömebe, mert az ő hazatérésében ott égett,
 ott ujjongott felénk, tizezreink vágyakozásának
 élő megjeljesülése. Most pedig itt állunk, nyáj,
 ahinek pásztora eldremet a hívogató mezők
 felé, távol a holdog mezőktől és immár örökre
 távol a mi pásztorunktól. Jaj pásztor, pásztor,
 nagy a mi szívünknek fájdalma és söt a mi
 veszteségünk tebe. Sullyal nyelcsodák egy
 nehéz koporó az élet szerelmeseinek lelkére és
 Erdély zsidóságának tizezreik könnyezőve küldik
 utánad az utolsó köszöntést: baruch dajen ha-
 met és zócher caddik livracha. Dicséressék az
 igaz bíró és áldott legyen az igazak emléke.

A fájdalom első felsajjásának pillanatában
 súlyos feladat előtt áll remegő kézben a toll.
 Öszefoglaló képet adni arról a veszteségről,
 amely Mose Glasner halálával ért minket és
 érte az egész zsidóságot. Siratjuk benne az em-
 bert és siratjuk benne a zsidót. Siratjuk benne
 a szeretet megtestesülését és siratjuk benne a
 tudomány kilobbant fátylát. Siratjuk benne
 a hit szerelmességét és siratjuk benne az élet
 nagy harcát. És az igaz embert, az igaz em-
 bert, aki örökifju aggságában, hetven éves,
 győzedelmes erejének teljében, szeretetet su-
 gárzó arcával úgy állt, úgy járt közöttünk,
 úgy emelkedett fölénk, mint egy bibliából ki-
 lépett hatalmas, hófésér patriszsa. Tudása és
 tekintélye elvilágított mindenhová, ahol léttel
 élő zsidó tömegek laktak és ha akarta volna,
 békében sütkérezhetett volna a maga nagysá-
 gának fényében. De nagy és mindent tulszár-
 nyaló szerelme volt neki a zsidóság, a zsidó
 nép és ez a szerelme elfeledtetett vele mindent,
 ami fáradság és mindent ami megpihenés. Har-
 cos katonája volt a zsidóságnak már akkor,
 amikor még elig volt harcolni és harcos
 nagy vezérünké lett akkor, amikor régi ál-
 mok és régi szerelmek megjeljesülése erők és
 életek odaáldozását kívánta meg. Akkor, a meg-
 jeljesülés pillanatától utolsó percéig úgy állott
 előttünk a fehér óriás és láttuk, hogyan nyújtja
 két tenyerén a maga dobogó zsoltárokat zengő
 szívét a zsidó nép oltárára.

Az erdélyi zsidóság reneszánszának első
 meghirdetői közé tartozott. És amióta Erdély
 határai között új erővel indult pezsdülésnek
 az újult zsidó élet, népi életünk meggyilak-
 zásainak legmagasabb csúcspontjain ott sugár-
 zott és lengett az agg patriarka fehér szakáll,
 mint valami diadalm hirdető zászló a bástya
 fokán. És nem volt neki semmi olyan jelen-
 téktelen, hogy naggyá ne nőtt volna előtte,
 ha csak a zsidóság érdekeiről volt szó — és nem
 volt neki semmi olyan nagy, hogy kicsivé,
 jelentéktelenné ne törpült volna előtte minden
 fáradság, ha csak a zsidóság élete egy kívánta.
 Ha Kolozsváron héber hírdetőny nyitott meg,
 a megnyitáson és az évszázó vizsgákon ott volt
 az öreg Glasner és arcából végtelen nagy sze-
 retet sugárzott a héberül gúgygő apróságok
 felé. És ha a hit, az élő vallás jelszavaival tá-

madtak elvakult gyűlölködők az élő zsidóság
 ellen, a főpap hangja szöszéket magaslátó
 haragga feléjük a zsidó igazságokat. Mellét
 kitérte a repülő nyilaknak, hatalmas tudását
 és istenhitét védőpajzsául állította soraink
 elé és csak természetes, hogy minden mérges
 nyíl, minden gyűlölködő gonoszság az ő tiszta
 lelkét érte. A maga erejének, az igazság ere-
 jének és mindenhatóságának tudatában moso-
 lyogva fogadta a sebző nyilakat. És schasem
 a sebek: ájtak neki, de mindig azok, akik a
 sebeket ütötték, mert hisz azok is zsidók vol-
 tak. Ez, csak ez az egy fájt neki.

Nem ismert fáradságot és nem távolságot.
 Három évvel ezelőtt Németországból jött a
 hívó szó feléje és a hatalmas agg vonatra ült.
 Diadalmenetben vitték keresztül egész Német-
 országon. Városról városra. És ahol fölcsendült
 a szava, ott az emberek ámulva hallgatták
 gyönyörű igazságait. Diadalmenetben vitték és
 diadalmenetben hozták vissza. Erdély határain
 belül az első leszállása helyén zsidók ezrel
 jöttek eléje, fátylós nagy fölvonulásban, lovas
 bandériumokkal és mosolygó arcban kinn ült
 a nagy szeretet. És egy pillanattig sem gondolt
 arra, hogy ez az ő műve, de mindig csak arra
 gondolt, hogy ez az ő népe.

Másfél évszázaddal ezelőtt elköltözött tőlünk.
 Az új zsidó élet új hazájába, Erec-Jisrasibe.
 Vágyaink országába, hosszú harcok életének
 pihenő stációjára. De oda se pihenni. Az új
 ország tjjongó szeretettel tárta ki hazatérő fia

Meghalt Glasner Mose

(Cluj-Kolozsvár, október 21. Az Új Kelet ta-
 dósítójától) A kolozsvári zsidóság Szimchat Tóra
 vigaságos csi ünnepét szomorúsággá cserélt
 egy döbbenetes gyászhir: Rabbenu Mose Glá-
 ner meghalt Jeruzsálmában.

A hírt a táviró hozta. Glasner Mose egyik
 kolozsvári régi taxiványához érkezett a sür-
 göny, Ernster József vendéglőshöz. Lakónikus
 rövidséggel mondja a lesújtó távirat, hogy
 Glasner Mose volt kolozsvári főrabbi vasárnap
 este elhalálozott. A sürgöny, amelyet Ernster
 vett kézhez, a templomban részülő anyja is el-
 olvasta és azonnal elmondotta a szefárd zsi-
 nagóra női karzatán. Így tudták meg Koloz-
 váron már a déli érákban Glasner Mose halál-
 híret. Azonban figyeltek rá, hogy a család
 tagjai, különösen pedig Glasner Akiba főrabbi
 ne szeressen tudomást az est beállta előtt a
 gaon haláláról.

Szomoru Szimchat-Tóra

A hír vétele után szerkesztőségünk egyik
 tagja elkérte a sürgönyt, amelynek tartalma
 hihetetlennek tetszett. A főpostán azonban
 minden kétséget kizáróan megállapították, hogy
 a sürgöny nem apokrif és hogy a horasztó
 hír valódiságában nem lehet kételkedni.

A hitközségi tagok nem ünnepelték úgy,
 mint minden esztendőben, vidám, emelkedett
 hangulatban a szokásos délutáni lakomákat. A
 főrabbi magánál látta könyvtárszobájában fivé-
 reit, a dájeni kollegiumot és a hitközség elő-
 kelőségét. Nyomott, erőteltett hangulatban ül-
 tek lakomát. Ez valahogyan elszármazott a
 főrabbi is, aki azonban nem sejtette, hogy a
 nagy szomorúság középpontjában éppen ő fog
 állani. Elmondott néhány mondatot az ünnep
 jelentőségéről. Lassankint leszállott az est és a
 lakoma résztvevői az áldó ima után felállottak.

felé karjait és Glasner Mose ott is: hű maradt
 önmagához. Igaz, ottan már nem kellett har-
 colnia az élő igazságokért: az Isten bajnoká-
 ból tanító, buzdító, biztató mestere lett a nép-
 nek. De a földrajzi távolság nem tudta őt
 elszakítani tőlünk. Mose Glasner eltávoztása
 után is itt élt közöttünk, a szívünkben és a
 szájunkon. Maradt minékünk az, ami kezdettől
 fogva volt, vezérünk és diadalmasan lobogó
 zászlónk. És még ennél is több. Nagy óta-
 lata, élő meghazudtolása mindannak a sok rá-
 galomnak, amit gyűlölködő szájak terjesztenek
 épülő országunkról és népünkről.

És most meghalt a mi nagy tanubizony-
 ságunk. Az anyaföld, a véresen könnyesen sze-
 retett, az örökké visszavágyott hitárta karjait,
 hogy mindent felejtető ölébe fogadja az ő sze-
 relmes fiát. Immár teljesült az ő szívének vá-
 gyakozása és ottan ül, az örökkévalóságban,
 Herzl lába előtt, úgy, ahogyan sokszor mon-
 dotta, úgy, ahogyan sokszor kívánta. Nagy a
 mi szívünknek fájdalma és keserű a mi lelkünk
 a veszteségünkben. De ha van földi elmulás,
 amely a veszteség fájdalomán túl, az isteni ju-
 talmazás megnyugtatóásával is tölti el a jéjűlő
 szívet, akkor a mi Mesterünk, a mi Glasner
 Mósunk örök elpihenése bizonyára az. Megada-
 dott neki, hogy lássa harcainak diadalát, küz-
 delmeinek győzelmét, megadatott neki, hogy
 lássa épülő országunkat, hogy szíve magába
 csókolhassa virágzó ethrogfák illatát, hogy a
 lelke magába szívhasza az ujjászületés szent
 valóságának mámorát — és ha van ember, aki
 boldogan hunyhatta le örök álomra szemét, mi
 Mesterünk, drága vezérünk a nagy harcok ide-
 jén, Isten fölénk bajnoka, életünk erőssége,
 fejünknek disze, ékessége, ragyogó koronája:
 te az vagy, — nyugodj Isten békéjében.

Giszkalay János

főrabbi Jeruzsálemben

A márivot félórával ezután kellett volna meg-
 kezdeni.

Közlük a családdal a gyászhir

A gyászhir közlésére rabbi Eleázár Fried
 dáján vállalkozott. A másik szobában estől
 rabbi felé ment, karonfogta és a Talmud egy
 mondását idézte a rossz hír tapintatos köz-
 léseiről:

— Ha kiméletes akarsz lenni, mondja a
 Talmud és nem akared megmondani a kérde-
 zőnek, aki apja hogyléte iránt érdeklődik,
 hogy apja már es már az élők sorában, akkor
 így felelj neki: „Anyád jó! érz magát.”

Amikor Glasner Akiba főrabbi az idézetet
 meghallotta, azonnal elérte a szomorú oél-
 zást, elsápadt, pillanatokig tompán maga elé
 révedezett, majd elszédült, úgy hogy a bent-
 lévőök karonfogták és egy szeke ültették. Szi-
 vettéppó jelenetek játszódtak le, amikor a két
 másik fia, Glasner Simon és Benjámín is meg-
 tudták, hogy apjuk már nincs az élők között.

A máriv ima megkezdődhetett...
 Amikor bafejeződött, a főrabbi és két fi-
 vére egymásután járultak a dáján elé, mint-
 hogy a Chevra részéről senki ott nem volt
 és az ő első késvágására ősi zsidó szokás sze-
 rint megzakították ruhájukat. A három fu
 ezután a földre ült és így kezdték meg a csa-
 ládi gyászt Glasner Mose után.

Még az éjjel sürgöny ment Jeruzsálembé
 az özvegyhez és a nála lévő három unokához,
 hogy a legközelebbi hajóval a család valamelyik
 tagja odautazik hozzájuk.

Glasner Mose életrajza

Rabbi Mose Glasner 1856 február 17-én szüle-
 tett Pezseonyban, Kolozsvárra 1863-ban jött apj-
 val, aki a gyónki rabbiállást felcserélte a koloz-
 vári rabbiszékkel. Rabbi Mose Glasner, ahinek

éneletrajzából holnap szemelvényt közlünk, tanulmányait apjánál és a pozsonyi rabbiiskolán végezte. 1877 december hónapjában választották meg Kolozsvár főrabbiává, amely tisztséget másfél évvel ezelőtt való palesztinai utazásáig betöltött. Jesivája, amelyet csak az utóbbi években oszlatott fel, a leghíresebbek egyike volt az országban. Allandóan 120-130 növendék látogatta előadásait. Jellemzői Glasner hatalmas tudását és munkaszerjét, hogy a Jesiva vezetésén kívül rengeteget írt, különösen halachikus vonatkozású responsumokat és magyarázó glosszákat. Szorgalma szinte legendászerű volt. Tanítványai beszélik, hogy ha éjjel után ment nyugvóra, már hajnali három órákor ismét a feliánok között lehetett őt találni. Mint hitvánok egyike volt a legkiválóbbaknak. A magyarországi ortodox központi iroda politikáját mindig élesen támadta. Kritikájában teljesen szabad kívánt lenni és ezért nem egyszer összetűzésbe került azokkal az elemekkel, amelyek a közügyeket klixszerűen ki akarták sajátítani. 1905-ig tagja volt az országos ortodox bizottságnak, ahol nem egyszer kemény szavakkal mondotta meg igazát.

Huszonöt éves jubileuma alkalmával tisztelbi és tanítványai nagy ünnepséget rendeztek tiszteletére. Tanítványai akkor „Szevivá és“ címmel kiadták munkái egy részét. Nagyobb feltűnést keltettek „Halacha le Móse“, továbbá „Or bahir“ című irata és különösen a „Dor Revii“ című legutóbbi nagy munkája, Palesztinában responsumai sajtó alá rendezésével foglalkozott.

Glasner Móse a cionizmusnak megindulásától kezdve lelkes híve volt. A forradalom után az erdélyi zsidó nemzeti mozgalom élére állott és Palesztinába költözéséig soha el nem táradó vezére volt.

Négy fia és hat leánya gyászolja: Akiba, Simon, Benjámin és Izák. Vei: Reich Ármin oszlányi rabbi, Klein Sámuel gálsztcai rabbi, Lévi Mór kolozsvári rabbi, Klein Abiba békéscsabai rabbi, továbbá Wald Menyhért és Finkelstein kolozsvári kereskedők.

Rabbi Móse Jeruzsálemben

Alábbi posztikus cikket a jelenleg Kolozsváron tartózkodó Mordechaj Avi-Shaul jeruzsálemi újságíró írta, aki Jeruzsálemben állandó érintkezést tartott fenn az ősz főrabbiával.

Atyám, jóságos szent atyám, te hótiszta lelki mester, im, hát elhalt a mosoly örökké bizakodó és derűs ajkaidon, elhalványult orcádnak fiatalos, életterőt és életakaratot hirdető pirja. Most viszik, Mester, kihűlt hamvaitat egy fehér társzba burkolva, most jön le a menet a ragyogó, csodás, pompázó Romémából, magam előtt látom a hőmpolygó nagy tömeget, amint végig feketélik a hosszú, hosszú jaffai uton, egészen a Hanbala-Hácjjonit épületéig, onnan megy, megy a gyászoló tömeg lefelé a sok gyászt, sok könnyet és sok temetési menetet végig élt damaszkuszi kapaig, onnan tovább, tovább az antik fal mellett le, lejjebb, egész a Siloah völgyébe, ott pedig felkanyarodik a gyászmenet a jerichói útra és megy fel, fel, emelkedik, viszi a te tiszta testedet a Har-Hazétim évezredes sírkertjébe. Ott az ősi Har-Hamschit, a Rontás Hegyének oldalán lesz a te nyugvóhelye és a te tiszta szellemed tán még itt sem fog megszűnni alkotni és teremteni és átváltoztatja a hegyet Har-Hamishává, a Felszentelés Hegyév. Én pedig, a te alázasos híved, porzem a hegyóriás előtt, csak itt, távol a szentség földjétől, a galutban ejtettek egy keserű könnyet a te emlékedre.

Kint lakott, távol a város zajától, a Móca felé vezető út mellett épült gyönyörű új zsidó negyedben, Romémában. Itt élt az ősz rabbi könyveinek, a tanulmányainak, a tudományos munkájának és a zsidó köznek. Mert nem zárkózott el a közéletől, magánya inkább biztosította volt a termékeny munkának. Nem politizált, — ezt mindenki tudta a köztisztelőben álló és a pártvitákon és nézeteltéréseken felülemelkedő Ráv Mose Samuel Glasner-ről — ő tanított. Jeruzsálem legnagyobb és leg tudósabb papjai meghajoltak az ő minden hallgatóját lenyűgöző és megbámuló hihetetlenül nagy tudás előtt. Ha bárki, kisebbtudású rabbi megmerte volna irni ugyanazt, amit Rabbenu megirt a „Dor Revii“ előszavában, — kinevették volna. De amikor a nagy Rabbi Mose Samuel az ő megsemmisítően hatalmas talmudikus boncoló elméjével vindikálta magának azt a jogot, hogy a szinte már kodifikált responsumokat figyelmen kívül hagyja és a kutatást előlről kezdje és önállóan végezze, akkor mindenki kötelességének érezte elhelyezni a mester művébe s azután meghajolni

tudás hatalma előtt. Így tettek a jeruzsálemi papok is. A régi jivv emberei és a régi jesivák papjai, még a politikai ellenfelei is, az agudisták, elismerték óriási tudásának és szellemének fölényét.

Ugy élt ő Jeruzsálemben, körülvéve híveinek és tanítványainak sokaságától, mint egy mesebeli nagy bölcs, akit mindenütt első hely illet meg, de különösen a zsidó tudomány tanházaiban. Ha a halál el nem ragadja őt tőlünk, úgy a legközelebbi alkalommal bizonyára megválasztották volna az országos főrabbiasság tagjává.

S az ősz rabbi telve volt munkakedvvel. A szemináriumban talmudikus előadásokat tartott, ahol nemcsak a tanítványok, hanem a mesterek is áhitattal hallgatták fejtegetéseit. Valóban a Mesterek Mestere volt ő.

Azt talán mondani sem kell, hogy a Cion eszmének és a zsidó feltámadásnak, amelynek évtizedek munkásságát és szellemi harcát szentelte, rendíthetetlen harcosa volt Cionban is. Számtalan kis epizód meséje és egész kis könyvre való szellemes és ötletes mondása Ráv Glasnernek forog közzé Jeruzsálemben. „Kách sámáti mipiharav Glasner...“, vagy „Meszaprim ál harav Glasner...“

Ujból fellángolt az antiszemitizmus Magyarországon

A szegedi egyetem orvosekultúsa zsidó hullákat követel. „Elintéződött“ a soproni affér

(Budapest, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Magyarországon az utóbbi napokban ismét aggodalmat keltő antiszemita mozgalmak színhelye lett. Az ébredő magyarok Kecskeméten megtartott gyűlésén kimondották a magyar nemzeti függetlenségi párt megalakítását. A párt programját Gömbös Gyula, Eckhardt Tibor, Lendvai István és Ujain Ferenc ismert antiszemita vezérek ismertették. Gömbös Gyula és Eckhardt Tibor beszédei után, akik a dunai konföderáció eszméje ellen foglaltak állást, Ujain Ferenc emelkedett szólásra, aki habzó dühvel és a tőle már megszokott „ébredő stílusban“ harsogott a zsidók ellen. Ujain Ferenc a zsidóknak nemzeti kisebbségéig való nyilvánítását tette meg az újonnan alakult párt főprogramjává. Befejezésül Lendvai István azon nézetének adott kifejezést, hogy a zsidó-ról még kevés bört huztak le, amiért is elítéli Héjjast, hogy amikor ez hatalmában volt, nem tette meg.

A budapesti „Szózat“ értesítése szerint a soproni főiskolai incidens „elintéződött“. Természetesen elítélés alatt azt kell érteni, hogy a főiskola két zsidó hallgatója kilépett az intézet kötelekeiből és elhagyta Sopront. A főiskolán november elején megkezdődik a tanítás.

Reinitz belsmerte a terhéro rótt bűncselekményeket

Holnap megkezdik az áldozatok hozzátartozóinak kihallgatását. Újabb terhelő tanúk jelentkeztek a kassai rendőrségen

(Kassa, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) A késő esti órákban szűkszava távirat jelenté Kassáról, hogy Reinitz Jakab, aki több hónapos szatmári vizsgálati fogsága alatt álhatalatosan tagadta a terhéro rótt bűncselekményeket és aki a kassai tetemrehívás és szembesítések alkalmából is megmaradt tagadása mellett, a folyton szaporodó terhelő bizonyítékok, sulya alatt megtört és Pongrácz rendőrtanácos előtt beismerő vallomást tett. Reinitz meg is nevezte két eddig még ismeretlen bűntársát is, a Zajti testvérek személyében, akik állítása szerint Magyarországra rejtőzködnek. A kassai rendőrség távirati megkeresésére a mikolci rendőrség letartóztatta az egyik Zajti testvért, hajost, akinek kihallgatását már meg is kezdték. A hírt, amely még megerősítésre szorú, egyelőre fentartással közöljük.

Kassa, október 21. Tegnap Nussbácherné és sógora után Kassára érkezett Grósz Hermané is Nagybányáról Pongrácz rendőrtanácos holnap kezdi meg az áldozatok hozzátartozóinak kihallgatását, akiknek vallomási remélhetőleg teljes világosságot fognak deríteni a bonyolult bűntényre.

A gyilkosságok áldozatainak Kassára érkezett hozzátartozói egyébként az újságírók előtt kijelentették, hogy ők meg vannak győződve Reinitz bűnösségéről és minden bizonyíték amellestszól, hogy Reinitz gyilkolta, illetőleg gyilkoltatta meg hozzátartozóikat.

Holnap érkezik Kassára Szauk József, a meggyilkolt Szauk Herman fivére, valamint Lebovitsék, Leichterék és Rozmarin Márkus is, akiknek kihallgatására még holnap sor kerül.

nar...“ — így kezdődnek rendszerint ezek a mesék és mondások, amelyek azután szájról szájra járnak és egész kis legendakört alkotnak a Messterről.

Otthon, a családja körében bájos volt, kedves, ragyogóan szellemes a mi drága Mesterünk. Az elmúlt legbeomertor ünnepele az arany lakodalmát s én olyan szerencsés voltam hogy a legszűkebb családtagokon kívül az egyetlen résztvevő voltam ezen az „ünnepségen“, amely a „Kotel Hamaaravi“ előtt folyt le. Rövid ima után az ősz rabbi mint egy fiatal gavallér vette elő az aranygyűrűt és a hagyományos mondás kíséretében huzta fel a rebecen újjára.

„Azt kívánom tőled, drága rebecen, hogy oly hűséges légy hozzám ezután is, mint eddig, ötven esztendőig. S azt kívánom neked, hogy itt a mi drága Cionunkban érjed el gyermekaid körében a Megváltás beteljesülésének nagy boldogságát.“

Rabbenu Mose Samuel lelkében immár beteljesedett a Megváltás. Legyen az ő lelke egybeforva az Élet fonálával. *הרי נפשו צורה בצורה הריים*

Mordechaj Avi-Shaul (Jeruzsálem).

Alig „intéződött“ el a soproni főiskola botránya, máris Szegedről azt a távirati értesítést kapjuk, hogy a szegedi egyetem orvostára zsidó hulláknak boncolás céljaira való átengedését követeli. Davida Jenő, a szegedi honatani intézet vezetője tegnap hirdetményben azt adta tudtára a zsidó orvostanok hallgatóknak, hogy zsidó orvosoknálhalgatók a bonctani gyakorlatokon csak akkor vehetnek részt, ha a zsidó hittörvények előzően kimondják, hogy alávetik magukat az 1876-iki tizenegyedik törvényoikk százötvenkettedik szakaszátá foglalt azon rendelkezésnek, amely szerint a hozzátartozók nélküli zsidók tetemeit tanítási célokra az egyetemek bonctani intézeteinek átengedik.

Budapest, október 21. A magyar nemzetgyűlés ülését kedden déli háromnegyed tizenkettőkor nyitották meg. Friedrich István napirend előtt szóvá tette azt a memorandumot, melyet a magyarországi rutének nyújtottak be a népszövetséghez. Beszédében rámutat a horvát helyzetre. Foglalkozik Radic azon kijelentésével, hogy ha a horvátok nem kapják meg az autonómiát, megre megretetik egész Európát. Dródy Győző napirend előtt a közönségi jegyzők gyűlésének egy határozatával foglalkozik, amely megvetést fejezte ki iránta egy cikke miatt.

Négy hetes vezérfelügy

(Cluj-Koloz munkatársától.) legmelyebb tiben teljes eliben nehézségek között ténybeli megfontolt egállítom s bizonyos helyi törvényeket évi fogatlan.

Fatálisan zsi eljárás h felől a védelem — hogy e m keltek legyűr Mittelmann j tjelettel ma

Egy pillan hogy a törve Mittelmann meggyőződés ahogyan nem nines és nea aki a négy adatainak é elfogultlan eiummal, bi tel — hogy beri éjszaká ölte Meg Ko

De mi n meg ezzel. I beri köteless minden kéte b-bizonyítás munkánk a állapítás r, Ha az ügy kötelessége zésére állun

Pár hón tető gyilko mezás hihet tehe ségéből és mégis elő gíg kellett

Együtt vasárnap, v Józseffel V nek mind nagyenyedi nehé, szige telman Jo

A mero hivatkozik, ban annak nyestült, az takogatja szzel a tei akár ha ké igazolna.“ ryo, bánt pező „régis es helyse tésének poz letet mond lyet a m ennek a fegyház, n kát Söt

törvényesé vételére i iskola“ na ságának inkább elf ség kérdé ményeknek vetése alaj a fellevese melyek ala állanak.

Két év udat er, h három bi lése állap e feltéves

Decemberben új választás lesz Németországban

Feloszlatták a német parlamentet

(Berlin, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Murx kancellár fáradozásai a kormány kibővítésére, minthogy a demokrata párt kijelentette, hogy nem vesz részt a kormányban, ha abban a nacionalisták is helyet foglalnak, végleg megkísültak s így nem maradt más hátra, mint a Reichstag feloszlatása. A kancellár Ebért közársasági elnöknek ezt a végső megoldást indítványozta, aki az indítványt el is fogadta. Mai kelettel a birodalmi elnököknek a következő házfeloszlató rendelete jelent meg:

„A parlamenti nehézségek lehetetlenné tették a mostani birodalmi kormány megtartását. De ugyanakkor a ma fennálló belső és külső politikai helyzet megakadályozza minden új kormány alakítását is. A birodalmi alkotmány

alapján a birodalmi gyűlést tehát ezennel feloszlatom.”

A feloszlató rendeletet Ebért elnök és Murx kancellár írták alá. Az új választásokat berlini politikai körökben december elejére várják.

A német kormány a választások lezajlásáig helyén marad. Ehhez a megoldáshoz Ebért elnök ragaszkodott, mert csak így tartja elkerülhetőnek a külpolitikában beállható zökkenőket.

Berlin, október 21. A szövetséges katonai ellenőrző bizottság a berlini iparműveknél tartott váratlan alkalmával több ezer ágyúövedéket fedezett fel, amelyeket a német kormány rendelt a versaillesi békeszerződés rendelkezései ellenére.

A Condescu-pör első napja

Condescu állhatatosan tagad és teljes ártatlanságát hangoztatja. Tanúkihallgatások és szakértői vélemények

(Cluj-Kolozsvár, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma reggel kezdte meg a kolozsvári törvényszék a Condescu féle többmilliósvasúti panama főtárgyalását. A tárgyalást reggel nyolc órakor nyitotta meg Soutzo törvényszéki elnök. Condescu, aki fegyveres fogházor kíséretében jelent meg a tárgyaláson, a hosszú hónapok vizsgálati fogság helyéget hordja magán. Ennek dacára igyekszik nyugodtnak látszani és miután hidegvérrel foglal helyet a vádlottak padján, kíváncsian néz körül a teremben. A tárgyalásra hetven tanú lett beidézve. A bíróság a tanúk névsorának felolvasása után a Kolozsvárt állandó lakással bíró tanúkat elbocsátja és csak azokat tartja vissza, akiket Bukarestből, vagy más vidéki városokból idéztek be a főtárgyalásra.

Condescu kihallgatása

A bíróság ezután felveszi Condescu személyi adatait. Condescu huszonöt éves, bukaresti születésű és reálisokai végzettséggel rendelkezik. Soutzo elnök rövid beszéd keretében kéri a vádlottat, hogy önkénti tagadásával ne nehezítse meg a helyzetét, mert töredelmes beismerő vallomás esetén a bíróság ítélete is enyhébb lesz. Ezután megkezdődik a bizonyítási eljárás. Az elnök felszólítja Condescut, feleljen arra a kérdésre, volt-e hivatalos megbízása a pénzkezelésre. Condescu részletesen ismerteti hatáskörét, amelyet a vontatási osztálynál töltött be. Ezután Nicora osztályfőnök és Berkessy pénztári felügyelő, akik mint szakértők vesznek részt a tárgyaláson, megcáfolják Condescu azon állítását, mintha Condescunak jogában lett volna pénzt fölvenni, de Condescu továbbra is fenntartja azt az állítását, hogy határozott megbízása volt arra, hogy a vontatási osztálynak kiutalt pénzösszegeket fölvegye. Azokra a pénzekre vonatkozólag, amelyeket a fűtőházi tanonciskola növendékei részére vett fel, Condescu kéri az elnököt, hogy idézze meg a listában szereplő tanoncokat, akik vallomásukkal fogják bizonyítani, hogy a nekik járó összegeket hiánytalanul kifizette. Határozottan és erőlyesen kijelenti, hogy ő az államtól jogtalanul pénzeket sohasem vett fel és nem követte el azokat a sikkasztásokat, amelyeket a vádirat neki tulajdonít.

A hamisított bérlisták

A törvényszék elnöke felmutatja Condescunak a tanonciskolára vonatkozó hamisított bérlistákat, de Condescu ezekre vonatkozólag kijelenti, hogy *Todorescu* osztályfőnök és *Brendusa* számosztályfőnök aláírási eredetiek és ezeket az aláírásokat nem ő hamisította az aktákra. Az ügyvezetőség részéről kirendelt szakértők ezzel szemben okmányokkal bizonyítják, hogy a bemutatott okiratok hamisítások, mire Condescu izgatottan félbeszakítja a bizonyító eljárást és kéri az elnököt, hogy ne vegye figyelembe a szakértők vallomását, mert ezek számélys ellenségei és így vallomásuk nem megbízható. Az elnök visszautasítja a vádlott gyanúsításait, mert a szakértők vallomását teljesen megbízhatónak tartja.

Ezután részletesen foglalkozik a bíróság a tanonciskola hamisított bérlistáival. Huszonhét esetben a vádlott beismeri, hogy a listákon szereplő főnökök nevét ő írta rá az aktákra. Kijelenti azonban, hogy erre neki a főnököktől

megbízása volt. Tagadja, hogy az ilyen kiutalásokból származó pénzekből bármit is saját céljaira fordított volna. Az anyagbevásárlásokra vonatkozólag a vádlott elmondja, igaz ugyan, hogy nagy összegeket fizetett ki különböző címeken az ügyvezetőség számlájára érkezett anyagokért, de dacára annak, hogy ezekről számlákkal, vagy más bizonyító okiratokkal nem rendelkezik, bizik abban, hogy a tanúk igazolni fogják, hogy a bevásárlások címén felvett pénzeket az állam érdekében használta fel. Az anyagbevásárlások megtörténtét és azok elszámolását igazoló iratok a birtokában voltak, de ezeket ügylátszik ellenségei ellopták tőle, mert rejtélyes módon tűntek el és ennek következtében ezeket az iratokat felmutatni nem áll módjában.

Elszámolatlan százezrek

Condescu a további tárgyalás során az elnök keresztkérdései következtében beismeri, hogy januárban a tanonciskola építésénél négyezerhatvanöt lejes tételt felvett és ezt az összeget nem számolta el. Nyomban kijelenti azonban, hogy tanúvallomások segítségével módjában van tisztázni a helyzetet, mert ezt az összeget szintén az állam javára használta fel és különböző építkezéseket eszközöltetett az összegből. Mindössze ötszázhatvan lejt az az összeg, amit jogtalanul sajátított el az állam pénzéből mely összegért a tanonciskola részére irószereket kellett volna bevásárolnia, de feledékenységből nem fordította ezt az összeget rendeltetési céljára.

A törvényszék ezután megkezdte a hamisított munkabérlistának az egyeztetését és a szakértők segítségével több olyan tételt állapított meg, mely nyilvánvalóvá teszi azokat a sikkasztásokat, amelyeket Condescu a munkabérlistákkal kapcsolatban követett el. Ezután az elnök szünetet rendelt el és a tárgyalás folytatását délutánra halasztotta.

A délutáni tárgyalás

A délutáni tárgyaláson Condescu továbbra is megmaradt konok tagadás mellett. Beismerte ugyan, hogy a rábizott pénzből négyezerhatvanöt lejt jogtalanul magához vett, de állítása szerint kétszázhatvan lejt az elalkasztott összegből visszatett, míg a másik kétszázhatvan lejt részben a rokonoktól, részben a szüleiktől kapott összegből teljesen pótolta. Az elnök kérdéseire, aki megkérdezte, hogy Condescunak honnan volt pénze autót vásárolni, Condescu kijelentette, hogy az autót nem egyedül vásárolta és amennyit ő pótol a vételárhoz, azt az összeget részben otthonról kapta.

Az elnök ezután a hamisított könyvekre és bérlistákra vonatkozólag tesz fel kérdéseket, de erre nézve Condescu minden felvilágosítást megtagadott.

Délután fél öt órakor kezdetét vette a tanúkihallgatás. Először *Hordován Miklós* szatmári mozdonyvezetőt hallgatták ki. Hordován elmondja, hogy az 1922 november 1-én megnyitott mozdonyvezetői tanfolyamon ő is részt vett. Fizetését nagyon rendszerentl kapta kézhez. Előfordult, hogy két hónapig sem kaptak fizetést, de később az elmaradt összeget is hiánytalanul megkapták. Az elnök felolvasa a fizetési listán szereplő harmincnégy tanuló névsorát, akik a tanfolyamot a tanúval egyszerre kellett volna végezzék, de a tanú a felsorolt emberek nagyrészeire nem emlékezik.

Hordován megegyezése után *Cargian Anton* bukaresti mérnök kihallgatása következett, aki nem

ismerte az ügyet és ezért nem tudott az ügyben semmi jelentősebb dolgot mondani.

Joan Serlova bukaresti ügyvéd elmondja, hogy tudomása van arról, hogy Condescut az apja gyakran kisebb-nagyobb összeggel támogatta. Az ügyre vonatkozólag egyebet ő sem tud mondani.

Ezután *Condescu édesapja*, Condescu László nyugalmazott gépészmérnök, tartalékos őrnagy kihallgatása következett. Condescu elmondta, hogy fának tudomása szerint kicsiny volt a fizetése és ezért minden hónapban küldött neki ezer-ezeröttszáz lejt segélyt. Fia a háború alatt katona volt, de azt nem tudja, hogy milyen ranggal szerelt le. Fia manipulációjáról nem volt tudomása.

Ellentmondó vallomások

Kis Dezső szatmári géplakatos elmondta, hogy az iskolában a személyzetfizetést rendszeren Condescu tartotta meg. A fizetési listát nem íratta rendszeren alá és egy ízben előfordult, hogy egyszerre hat fizetési listát íratott velük alá. Az elnök megkérdi Kistől, igaz-e, hogy a tavaly októberben kiküldetésben volt és a kiküldetési külön pótlót felvette? A tanú az elnök kérdésére kijelentette, hogy egyáltalán nem volt kiküldetésben más városokban és így a kiküldetési díját sem vebette fel. A bérlistákból felolvasott növendékek közül tizennégynek neve ismeretlen előtte.

Losonczy András szatmári mozdonyvezető kihallgatása során elmondott, hogy ő 1922-ben vett részt a tanfolyamon. A tanfolyam augusztus elején kezdődött. Augusztus, szeptember és október hónapokban a növendékek egy fillér fizetést sem kaptak, de november elején egyszerre kéthavi fizetést kaptak kézhez és ettől kezdve minden hónapban dupla fizetést kaptak és így a fizetéseket a teljes egészében megkapták.

Losonczy kihallgatása után az elnök a mai napra felfüggesztette a kihallgatásokat és a tárgyalás folytatását holnap reggel nyolc órára napolta el.

Figyelem!

Cipőosztályunk végleges kiárusítása miatt női, férfi és gyermekcipőket jóval gyári áron alul árusítjuk el.

„Au Printemps”
áruház
Cluj, volt Unió-u. 11.

Figyelem!

Zeiss
Busch
Rodenstock
szemüvegek különlegességek
KUN MÁTYÁS FIA
1876 óta fennálló üzletében,
Cluj, Calea Victoriei No. 2.
orvosi rendelés, minta vagy választás szerint kaphatók

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.

Felolvasó szerkesztő Dr. Marton Ernő

Az Új Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 430 lei, egész évre 850 lei.

— **Regényfolytatásunk mai számunkból anyagforrás miatt kimaradt.**

— **A spanyol király sem tartja elég demokratikusnak a népszövetséget.** Londonból jelentik: A „Standard” a spanyol király nyilatkozatát közli, melyben kijelenti, hogy a népszövetséget nem tartja elég demokratikusnak, hanem inkább a tanácsban képviselt nagyhatalmak monopóliumának.

— **Franasovici helyét nem tölti be a kormány.** Bukarestből jelentik: Kormánykörök szerint a miniszterelnök elhatározta, hogy nem tölti be Franasovici helyét, mert reméli, hogy az utlevélpanama vizsgálata után, amely két ségkivételt az államtitkár teljes ártatlanságát fogja bebizonyítani, Franasovici újból elfoglalja állását. A miniszterelnök személyesen fog válaszolni az utlevélügybe betervezett interpellációkra, amelyek október 30-ikán lesznek a parlamentben tárgyalva, amikor már a vizsgálat befejezését nyert.

— **A kolozsvári hitelezői védegyűlés értekezlete.** Tegnap délután tartotta értekezletét a romániai hitelezői védegyűlés erdélyi központja a kényszerregegyezési eljárások módosítása tárgyában. Az értekezleten a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara képviselőin kívül több jogász is megjelent. A kamara vezetőségének álláspontját Caciula Miklós főbíró ismertette és kérte a kényszerregegyezési eljárásnak olyan irányú módosítását, mely szerint vagyonfelügyelőként a jövőben ne ügyvédek, hanem szakmabérei kereskedőket nevezzen ki a törvényszék. Több hozzászólás után dr. Saciu János az ügyvédi kamara lemondott elnöke szólalt fel, aki kijelentette, hogy az egész akciót a román ügyvédek érdekei elleni támadásnak tekintik. Saciu támadásával szemben Pop Viktor táblai tanácselnök vette védelmébe az indítványt. Pop kijelentette, hogy erre az akcióra feltétlenül szükség van, úgy az adós, mint a hitelező érdekében. Az értekezlet végül is arra a megállapodásra jutott, hogy kért fogadják a kormánytól a jelenlegi kényszerregegyezési eljárás olyan módosítását, hogy a vagyonfelügyelőül bevezetett ügyvéd mellé minden esetben nevezzenek ki egy szakemberekből álló bizottságot, amely tanácsadó és ellenőrző mibőlét fejten ki és amelynek tagjai díjmentesen lássák el tisztségüket. Az értekezlet elhatározta, hogy ezt a határozatot megküldik az összes társamara részére is.

— **Az erdélyi és bánági malmosok az előzetes exportdíjak megszüntetéséért.** Temesvárról jelentik: Az erdélyi és bánági malmosok szövetsége vasárnap délelőtt tartotta a temesvári iparkamara helyiségében nagygyűlést. A regátblai szervezéstől Minculescu Vlascu vett részt a gyűlésen. A nagygyűlés tiltakozott a gabonárák kialakulásába való beavatkozás ellen, minthogy az összes árak sokkal magasabbak a tavalai áraknál. A gyűlés a kormányt tette felelőssé a prohibítió díjak behozataláért, amellyel azt érte el, hogy az összes külföldi felvevő piacokon Magyarország és Jugoszlávia foglalták el Románia helyét. Ezek az országok ugyanis nemcsak hogy megszüntették a kiviteli díjakat, de az exportőröknek még sok más tekintetben is segítségükre voltak. Teljesen lehetetlen, hogy Ausztriában, Csehszlovákiában és Németországban, valamint a közeli Keleten régi piacainkat visszahódítsunk akkor, amikor jelenleg a vagononkénti exportdíj huzonnyolc font. Ilyen körülmények között még a dollárban árusító Amerikának is könnyebb a dolga, mint Romániának. Ilyen viszonyok közt természetesen a malomipar szinte teljes tértelenségre van kárhoztatva, amennyiben minden malomnak nagyobb lisztmennyiségei vannak anélkül, hogy az export révén tudhatna rajtuk. Így az összes malmok tökéletes improduktivitásra van szorítva. Megállapítható az, hogy már eddig is az erdélyi malmok ötven százaléka kénytelen volt eddigi működését megszüntetni. A nagygyűlés memorandumot intézett a kormányhoz, amelyben kéri az előzetes exportdíjak megszüntetését. Ha ez nem következne be, a malmoknak óriási százaléka kénytelen volna működését megszüntetni és így nagyon könnyen előállhatna még az a helyzet is, hogy a földi szükségletet sem tudnák kielégíteni.

Tizenkét liberális képviselő részese az utlevélpanamában

Temesváron letartóztatták a Baltic-American Line igazgatóját

(Cluj Kolozsvár, okt. 21. Az Új Kelet tudósítójától) A „Petrol National” hírhedtté vált utlevélpanamájának ügyében ma két szenzációs fordulat is történt. Az egyik Bukarestben, ahol az utlevélpanama vádlottainak védőfeltevéseivel éltek a vizsgálóbíróhoz, amelyben kérték az ügybe bekevert Vaitoianu tábornok letartóztatását.

Az utlevélpanama egyébként mind nagyobb hullámokat ver. Filipovics, a fővádlott, kihallgatása alkalmával több magasállású személyiséget kevert bele az ügybe. Számítanak azzal is, hogy Franasovici is rá fog mutatni azokra a politika intervenciókra, amelyek a bűnösök érdekében történtek. A „Lupta” úgy tudja, hogy tizenkét liberális képviselő részese ebben az ügyben. Bratiannu miniszterelnök, amikor erről értesült, felszólította a bűnös képviselőket, adják be azonnal lemondásukat mandátumukról.

A második szenzációs fordulat Temesváron történt, ahol a bukaresti ügyészség megkeresésére őrizetbe vették a Baltic American Line Deák nevű igazgatóját. Deák igazgatót később szabadon bocsátották, de az eljárás tovább folyik ellene kivándorlásra való csábítás miatt. A bukaresti megkeresés alapján ezzel vádolják az igazgatót, hogy a bukaresti utlevélpanamistákkal való kapcsolata alapján klienseitől pénzt csalt ki azal, hogy vizum és utlevél nélkül szállítja ki őket Amerikába.

— **Itélet a szombathelyi textilcsempészi pörben.** Szombathelyről jelentik: Az emlékeztető, hamis vámpnyotakkal elküvetett textilcsempészi ügyben a törvényszék tegnap hozta meg ítéletét. Kolba Géza B. listás reudőrfogalmazót egyrendbeli megvesztegetésért, kétrendbeli közokirathamisításra való felbujtásért hat és fél évi fegyházra, tíz évi hivatalvesztése ítélté a törvényszék. Haha Andor volt vámpnyakörnököt kétrendbeli közokirathamisításért hat havi börtönrre, Kovács Géza magantisztviselőt közokirathamisításra való felbujtásért másfél évi börtönrre, Deutsch Henrik kereskedőt kétrendbeli megvesztegetésért hat havi fegyházra, tízmillió pénzbüntetésre ítélték.

* **Eljegyzés.** Herczeg Vilma és Beszterceből eljegyezte Goldberg Mór Máramarosszigetről.

— **Haggibbor—KMTE 2:2 (0:2).** Ma délután négy órakor játszott a városi sporttelepen az első osztály bajnokságért a Haggibbor csapat a KMTE csapatával. Egész idő alatt a Haggibbor csapat volt fölényben, de a csapat sor lehetetlen gyengesége miatt nem bírt jobb eredményt elérni. A mérkőzést Marcinkievitz bíró kifogástalanul vezette.

— **A meggyilkolt Egyedi válni akart feleségtől.** Budapestről jelentik: A meggyilkolt Egyedi, mint a vizsgálat során most kiderült, válni akart feleségétől. Negyven évvel ezelőtt egymillió aranykoronát kapott feleségével hozományul, amit most megfelelő összegű papírkoronában akart visszafizetni. Egyedi legidősebb leányát, Margitot, amiért Elisea bécsi bankártól, férjétől válni akart, éhezettette. Frohsichről kiderült, hogy át akart térni a katolikus hitre.

— **Miklós román királyi herceg Malta szigetére utazott.** Bukarestből jelentik: Miklós királyi herceg ma Konstancain keresztül Malta szigetére utazott, ahol egy angol hadihajón teljes szolgálatot.

* **Halálozás.** Salamon Géza aranyosgyéresi kereskedő, a Salamon Tes vérek cég tulajdonosa f. év szept. 27 én kétheti súlyos szenvedés után 46 éves korában elhunyt.

* **Héber óvónő kerestetik.** A nagyváradi Gan Joladim vezetősége héber óvónőt keres. A sürgős, részletes ajánlat az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodájába intézendő, Cluj, Calea Regale Ferdinand 48 alá.

— **Kisiklott az aradi vegyesvonat.** Aradról jelentik: Ma reggel Aradról 4 óra 20 perckor indult el Nagyvárad felé a 3084. sz. vegyesvonat, amely az új töltésen földmozgással következtében kisiklott. Sebesülés nem történt, csupán néhány kocsi rongálódott meg. A további utazást átszállással bonyolítják le ezen a vonalon addig, amíg a pályát helyreállítják.

— **Egy aranyfrankba kerül a lengyel átutazó vizum.** Bukarestből jelentik: A lengyel főkonzulátus értesítette a vasúti főpénztárt, valamint a menetjegytörvényt, hogy a lengyel külügyminisztérium új, csak átutazásra érvényes vizumokat léptetett életbe. A randalet szerint a bukarest-hollandiai direkt kocsiszámok számára a lengyel átutazó vizum egy aranyfrank, amely lejjben fizetendő. A vizum elnyeréséhez azonban a megváltott vasúti menetjegyet fel kell mutatni.

— **Szerelmi dráma Temesváron.** Temesvárról jelentik: Ötvös Géza köfaragó segéd h. sz. szabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott Polgár Vilma 34 éves varrónővel. Mindaddig semmi sem zavarta a szerelmese viszonyát, amíg a köfaragó segéd egy másik varrónővel, Braunberger Gizának nem kezdett udvarolni. A feltékeny Polgár Vilma több ízben kérte szerelmest, hagyjon fel a másik leánynak való udvarlással, mert olyan bosszút fog állni, hogy megemlegetik mind a ketten. Végül is megállapodtak abban, hogy Ötvös Géza régi szerelmese jelenlétében fog szabítani új szerelmeseivel. Ugylátszik, a fiatal varrónő ezt valószínű megnevezte, mert tegnap este, mikor a kibakult szerelmese egyúttal a gyárváros parkjában, az egyik bokor mellől hirtelen előugrott és kést döfött véslyár nője szívébe. A szerencsétlen Polgár Vilma azonnal előntötte a vér és mire orvos érkezett a tragédia színhelyére, kizenvedett. A gyilkos varrónő a rendőrség letartóztatva, de megindult az eljárás a köfaragó segéd ellen is, mert a rendőrségnek az a gyanúja, hogy közösen tervezték a gyilkosságot.

— **Popescu Agripa az új jövedéki igazgató.** Bukarestből jelentik: Tegnap iktatták be állásába Popescu Agripa jövedéki igazgatót. Ezalkalommal Bratiannu Vintila pénzügyminiszter beszédet tartott és kijelentette, hogy a jövedéki áruikkakat (dobány, gyufa, só) ársit nem fogják emelni, mert az államnak kell az olcsóság terén jó példával előljárni.

— **Négy és fél évre ítélték egy olasz kommunista szerkesztőt.** Firenzéből jelentik: A firenzei esküdtbíróház Gárosi kommunista szerkesztőt, extérviselet látítás címén négy és fél évi börtönrre ítélté.

* **Házasság.** Carl Noé és Stern Aranka f. hó 28 án d. u. 3 órakor tartják esküvőjüket Szilágyosorlyón, melyre ezaton hívják meg rokonait és ismerőseiket.

— **Új technikai iskola Bukarestben.** Bukarestből jelenik: A kormány azok számára, akik akadályozva vannak abban, hogy nyilvános elektrotechnikai tanfolyamokon résztvegyenek, új iskolát alakított, amely csak elméleti oktatást biztosít. A főiskolának három osztálya van, szerelő, technikai előmunkások és segédmérnök-munkavezetők számára. Az iskola már ebben a tanévben meguylik.

— **Egy olasz repülőist autóbalesete.** Rómából jelentik: Ancelotti, a háboruban kiváló érdemeket szerzett olasz repülő egy autóbaleset következtében meghalt.

* **Fordításokat és kérvényeket a hatóságokhoz** román nyelven olvasón vállal Imperial-iroda, Minorita-utca.

dott az ügyben
elmondja, hogy
cut az apja gyök-
ogatta. Az ügyre
mondani.
Condescu László
lékos őrnagy ki-
elmondotta, hogy
volt a fizetése és
bi ezer-ezeröttszáz
tona volt, de azt
szerelt le. Fia

ndó vallomások
elmondotta, hogy
ndesen Condescu
iratta rendszeren
egyszerre hat
elnök megkérdi
berben kiküld-
pótlókat fel-
ere kijelentette,
ésben más vá-
sem vebette
vendékek közül
tte.

szonyvezető ki-
1922-ben vett
ugusztus elején
er és október
ér fizetést sem
szerra kéthavi
kezdve minden
egy a fizetési-

az elnök a mai
sokakat és a tár-
nyolc órára

végle-
miatt
rmek-
gyári
uk el.
mps“

u. 11.
elem!

stock
ségek
FIA

ben,
b. 2.
tás szovint

Lloyd 2947

Arany Ezüst

legszebb órák legújta-nyosabban

Ajándék- és díszműtárgyak dus választékban.

Fenyő és Braunfeld

Királyi udvari szállító

világvárosi ékszerüzletében kaphatók.
Cluj, Piața Unirei No. 15.

Telefon interurbán: 643.

KÖZGAZDASÁG

A kolozsvári fakörzet kimondotta az Ugirhoz való csatlakozást

Bizalmatlanság a Faegyesület központja iránt. A kolozsvári fakörzet küldönakciója az export megkönnyítése érdekében

(Cluj-Kolozsvár, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Erdélyi Faegyesület kolozsvári körzete hétfőn délután választmányi ülést tartott. A teljes számban megjelent választmányi tagok a kolozsvári körzet nevében állást foglaltak a faegyesületi központ átszervezése kérdésében és az ötvényszálékos exportárú eltörlése és a faexport megkönnyítése érdekében folyamatban lévő különböző akciók egységesítésének szükségét mondták ki. A választmányi ülés megállapította, hogy a központ által a kérdés megoldására kiküldött bizottsággal szemben nem táplál semmiféle bizalmat, mert a központ az anyira szükséges kudarcsi érdekvédelem megalkotása érdekében eddig egyetlen olyan konkrét javaslatot nem tett, amely érvényt szerezne volna a kolozsvári körzet által már a februári közgyűlésen elfoglalt álláspontnak.

A kolozsvári körzet választmányi ülésének végül is lezárta azt az álláspontját, hogy a központ minden további, csak halogatást jelentő támaszkodástól távol tartja magát s amennyiben a központ a kolozsvári körzet álláspontját nem tenné magáévá, az exporttarifa és az export könnyítése kérdésében megindított akcióit önállóan fogja megvalósítani. A választmányi ülés ezen kimondott határozat alapján azt az ütsitást adta a Nagyváradon, október 25-én megtartandó központi választmányi ülésre kiküldendő kolozsvári körzeti delegátusoknak, hogy a központi választmányi ülésen jelentsek be a kolozsvári körzet határozatát, mely szerint a kolozsvári körzet az UGIR

28-án tartandó ülésén be fogja jelenteni az UGIR-hoz való kollektív csatlakozását.

A kolozsvári körzet ezen fontos elhatározását nagyban elősegítették azon akcióknak sikertelenségei, amelyeket az erdélyi, bukovinai és óbirályági fakörzetek a hivatalos tétel érdekében indítottak s amelyek az eddigi jelek szerint szintén teljesen eredménytelenek maradtak.

A kolozsvári körzetnek természetesen nem feladata, hogy az eddigi eredménytelenségeknek akár személyi, akár másirányú okait boncolja és csupán annak megállapítására szorítkozik, hogy az immár háromezer éves kolozsvári fakörzet utakon járó fatermelői és fakereskedői azt a védelmi munkát, amelyre a szorongatott, nehéz helyzetbe jutott fatermelőeknek szüksége volna, nem tudják elvégezni, miért is a kolozsvári körzet szűkebb körében látja akcióinak sikere érdekében az UGIRral és az UGIRon át az ország többi rétegével való együttműködést, amely csak úgy valósíthat meg, ha az összes termelő rétegeket reprezentáló UGIRba kollektíva belép. Csak az UGIR keretén belül állhat módjában a fatermelőknél a kormányt és a közvéleményt felvilágosítani azoknak az intézkedéseknek katasztrófális voltáról melyek utóbbi időben teljesen leellenőztették az erdélyi fatermelői helyzetét.

Mint értesülünk, a kolozsvári körzet ügyvezetője erre is megbízást kapott, hogy a kolozsvári körzet választmányának ezt a határozatát a testvéri körzetekkel, még a nagyváradi ösválasztmányi ülés előtt átiratilag tudassa.

A bankok válsága. A „Consum” című közgazdasági lap legutóbbi számában azt a hírt közli, hogy a berlini, hamburgi és budapesti bankfuziók után a Rothschild-bankhoz bécsi és párisi központjainak Közép- és Kelet-Európaiban működő összes intézetei készülnek tüzörs. Ezek a bankfuziók — a lap szerint — a krízis egyik megoldási eszköze. Csak a bankfuziók útján érhető el, hogy a pénz vezérlése visszanyerje régi rugalmasságát. A külföldi példák az erdélyi és bánáti pénzpiacra még nem találkoztak követőkre, pedig a lap állítása szerint a pénzintézetek fatalista nemtörődömséggel mennek a biztos romlás felé. Ma már nyilván meg lehet állapítani, hogy az intézetek nagy része passzív és likvidációra szines ereje. A bankok betétállománya egészen minimális s vannak bankok, melyek mérlegéből megállapítható teljes üzletelenségtől. Ezen az állapoton csak egy lendületes elhatározás segíthet, mely a szűkösben találta meg a megoldást.

Amerikában drágul a buza. Newyorkból jelentik, hogy a buza ára egy hét leforgása alatt százhatsvanegy centről százhetvennyolc egész ötötized centre emelkedett. Csakugyan ezzel szemben a buzaárak a nagy kiárat következtében estek.

Hitelezői védegyület Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Az országos hitelezői védegyület, melynek központját Kolozsvárra tervezték s melynek ügyében tegnap Kolozsváron értekezlet s volt, Nagyváradon is elakultóban van. A nagyváradi főok megszervezését dr. Fried János, a Kereskedelmi Csarnok főtitkára és dr. Várady Ödön ügyvéd vállalták. A végleges megalakulás előtt a hitelezői védegyület programjának kidolgozása végett Nagyvárad közgazdasági emberei értekezletre gyűlnek össze.

Jugoszláviában szeszszindikátust alakítanak. Belgrádból jelenik: A jugoszláviai szeszfinomítók megbízottai Ujvidéken tartott értekezletükön elhatározták, hogy szeszszindikátust létesítenek.

Jugoszláviában is szaporodnak a fizetésképtelenségek. Ujvidékről jelentik: A súlyos gazdasági viszonyok következtében Ujvidéken egymást érik a fizetésképtelenségek. Ebben az évben Ujvidéken huszonhat cég kérte a kényszerjegyzési eljárás megindítását s a fizetésképtelenséget várt cégeknek a bejelentett harminckilencmillió négy-százötvenhetezeröttszázötven dinár passzívára csak huszonhétmillió negyvenháromezerhatsszázötven dinár fedezetük van.

A mai valutapiac

A mai napon a lej számottevő emelkedése folytán az összes devizákban nagy áresések mutatkoztak. A kereslet teljesen megcsappant és üzletkötések csak elvétve fordultak elő a következő árfolyamokon: Osztrák korona 395—405, magyar korona 420—425, cseh korona 520—525, francia frank 940—945, svájci frank 84-00—84-20, angol font 800—810, dollár 175—178, olasz lira 7-90—7-95.

Valutapiac október 21-én:

Bukarest. Devizák: Páris 930, Berlin — London 792, Newyork 175—, Róma 783, Zürich 84-20, Bécs 520, Prága 25 00, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon 700—, marka 42-00, leva 125, török lira 95, font sterling 790, francia frank 950, svájci frank 84-00, olasz lira 783, drachma 331, dinár 250 —, dollár 178 00, lengyel marka 33 00, osztrák korona 26-00, magyar korona 24, cseh korona 530.

Zürich. Nyitás—Zárás: Berlin 124 00—123 75, Amsterdam 203 7/8—203 7/8, Newyork 520 50—521 50, London 2338 50—2339, Páris 2710 00—2710, Milano 2288 55—2285 00, Prága 550 00—547 50 Budapest 68—67 50 Belgrád 737 50—755 Bukarest 295 00—295 00, Varsó 100—100-00, Bécs 73 50—73-50.

Bécsi marhaárak. (A Saborsky és fia cég jelentése.) Felhajtás 2687 darab volt ebből 144 darab romániai áru. Az árak 1000—1500 koronával emelkedtek.

Saborsky József és Fiai cég

Wien, III. 4 ST. Marx. Sürgönycim: Saborskysöhne
Wien — Előállat-küldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien ST. Marx. — Huskületemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien, Grossmarkthalle.

Figyelem! Figyelem!

Az összes gyapju-szövetek

mélyen leszállított árakban lesznek árusítva

acipőkkel egyetemben

An Printemps cégnél, Cluj, Str. Memorandului (v. Unió-utca) 11. szám

Spirer

nőidivat-áruháza

Cluj, Piața Unirei No 16.

Uj s dusan felszerelt férfi és női szövet, selyem, vászon s mosóáru raktárral

ujból megnyílt

Mutatvány-árak:

75 cm. széles tennisflanel	lej	29
Jóminőségű fehérművászon	„	28
Duplaszéles (130 cm) gyapju-szövet.....	lej	120
Tiszta gyapju intézeti seviottok		190
Ruha-bársonyok minden színben		165

Mannesmann-forrcsőveket szállít Grossmann Jenő műszaki üzlet Baross-utca 10. szám. Sürgönycim: Grossmasin. — Telefonszám 2-86

Szőrme és fonalfestés!

Ósziruhákat és bármilyen kelmét a legjobban fest és tisztít "KRISTÁLY" KELMEFESTŐ-GYÁR

Szőrme és fonalfestés!

Telefon 500

CLUJ

Telefon 500

Szerda...
U...
don. N...
alaptöke...
vár don...
saság a...
üze mek...
desen m...
lünk, e...
A vállal...
nök lett...
bizottja...
sorában...
Miklós...
lálnak b...
.....

A fu...
Elfog...
A kö...
restben...
kértlt m...
Kovács...
a tragik...
Dudit a...
nyítja, t...
mogató...
az egész...
lét, dr...
anyja ké...
latot —...
zöltünk...
egészébe...
közélag...
Ezen...
szövetsé...
Centrál...
közö ran...
hajtsák...
Ellen...
zésbe lé...
végett é...
évi nem...
megállap...

Fig...
OL...
L...
Clu...
E...
2...
Női és...
cia...
Raglár...
velo...
Bibere...
sony...
Gyapju...
bár...

Uj fémipari vállalat alakult Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Hárommilló lej alaptőkével új fémipari vállalat alakult Nagyváradon Galvan S. A. címen. A részvénytársaság a belényesi püspöki rez- és rézműves üzemek felhasználására alakult. A vállalat rövidesen megkezdí berendezkedését s mint értesülünk, e hó folyamán meg is kezdi működését. A vállalat ügyvezető igazgatója Guth főmérnök lett, aki a Stinnes-csoport romániai megbízottja. A részvénytársaság igazgatósági tagjai sorában Hosszu János, Bolchis Victor, Szemere Miklós bankigazgató és Heiderberg László foglalnak helyet.

SPORT

A futballközpont Jakobi Dudi emlékéért

Elfogadták Kovács Miklós dr. indítványát

A központi labdarúgó szakosztály 15 én Bukarestben ülést tartott, amelyen több fontos kérdés került megbeszélés alá. Mindenek előtt elfogadták Kovács Miklós dr. elnök azon indítványát, amely a tragikus körülmények között elhunyt Jakobi Dudit a román nemzeti sport halottjának nyilvánítja, támasz nélkül maradt özvegy édesanyja támogatására november 9-én Jakobi-napot rendeznek az egész országban és a mérkőzések teljes bevételét, dr. Tatár professzor úján, Jakobi Dudi édesanyja kezéhez juttatják. Az erre vonatkozó javaslatot — amelyet egyik régebbi számunkban közöltünk — a központi labdarúgó szakosztály teljes egészében megszavazta és a végrehajtásra vonatkozólag kiadta a rendelkezéseket.

Ezenkívül a Comitetul Central átírt a kerületi szövetségekhez, utasítva őket, hogy a Comitetul Centralnak a játékosok balesetbiztosítására vonatkozó rendelkezését — büntetés terhe mellett — hajtsák végre.

Ellátározzák még, hogy az MLSZ-el érintkezésbe lépnek a játékosok kisdásának egyszerűsítése végett és megbízták Kovács Miklóst, hogy a jövő évi nemzetközi válogatott mérkőzések programjának megállapítására folytasson tárgyalásokat a cseh,

osztrák, jugoszláv, bulgár, leagyel, magyar és török futballszövetségekkel.

A jövő szezonban tehát változatos programra van kilátás.

Vasárnapi eredmények. Kolozsvár Városi sporttelep. KKASE—KMTE 2:0 (0:0). KAC—CFR 0:0. Universitatea—Academia 3:0 (1:0) Victoria—Haggibor 3:0 (2:0) Nagyvárad: NAC—AMTE 0:0. Szatmár: Törökvs (Nagyvárad)—SzSE 2:1 (0:0). Arad: Arad—Temesvár válogatott 1:0 (0:0). Petro-sény: CAMP—CFR Mures 1:1 (0:0). Brassó: BCFR—Ivria 1:0 (0:0). Székelyudvarhely: Hargita—Brasovia 1:1 (1:1). Torda: TSC—NTC 0:0. Aranyosgyéres: RMS—Sodronyipar 2:0 (1:0). Külföld. Budapest: MTK—FTC 11:2. A szezon legnagyobb meglepetése. VAC—BEAC 1:1 (1:0), Vasas—III. kerület 0:0. UTE—BTE 0:0, NAC—Törökvs 1:0 (0:0). KAC—Zugló 1:0 (0:0).

Megsemmisített megsemmítő határozat. Nagyváradról jelentik: Hirt adták már arról, hogy a nagyváradai intézőbizottság megsemmisítette a NAC—Törökvs (Szatmár) bajnoki mérkőzést, miután kétségtelenül megállapított nyert Krüger bíró rosszhiszemű bíráskodása. A határozat ellen a NAC felekezett. Pénteken tárgyalta a nagyváradai Comitetul Regional a felekezést és helyt adva a felekezésnek, megsemmisítette az intézőbizottság határozatát és utasította azt, hogy mielőtt ebben az ügyben újabb határozatot hoz, kérje ki erről vonatkozólag a bírók bizottságának véleményét.

A Hakoah 1:0-as meg nem érdemelt vereséget szenvedett az Amatőrök csapatától. Az egész sportvilág tekintete a vasárnap lezajlott bécsi futballderbyre figyel. Óriási közönséget vonzott a pályára a derby, amely gyönyörű játék és Hakoah felőlye mellett az Amatőrök 1:0 (1:0)-as győzelmével ért véget. Az Amatőrök csapatában játszott Schaffer és a két Konrad fivér. A gólt Schaffer rúgta az első félidő 26 percében.

Más bécsi eredmények. Simmering—Admira 3:0 (0:0). Wacker—Rapid 2:1, WSC—Rudolfsbügel 3:1 (2:1)

A budapesti másodosztályú válogatott szenzációs veresége. A budapesti másodosztályú válogatott csapat vasárnap Pécsen játszott Dél-nyugat válogatott csapata ellen és nagy meglepetésre 4:1 (1:0) aránya vereséget szenvedett.

Páris Lyon Zürichi

bevásárlási utamról visszaérkeztem és tudomására adom a t. vevőközönségnek, hogy az

őszi és téli divatujdonságok

simas és kockás szövetek, himalay posztók és velourok, mintás marocceinek, brocatok, plüssök, bársorogok, carakülok

a legnagyobb választékban raktárba érkeztek,

férfiszövetek

antik és modern butorkelmék nagy választékban. Az alanti olcsó árakra külön is felhívom a t. vevőközönség figyelmét:

- 1 m. ruhazövet . . . . . lej 29
- 1 m. flanel (jó mosó) . . . . . lej 29
- 1 m. vászon . . . . . lej 29
- 1 m. férfiszövet [140 cm.] [széles] . . . . . lej 195

Tisztelettel:

Szabó Jenő

divatkülönlegességek nagyáruháza
C. Regele Ferdinand 5.

Telef. CLUJ Telef. 4-79 4-79

Figyelem! Figyelem!

Olcsó napok!

az összes raktáron levő cikkek rendkívül leszállított árban árusítatnak. Nagy alkalmi árak, míg a készlet tart. Ragadja meg az alkalmat és szerezze be szükségletét a

LA CORSO

női divatáruházban

Cluj, Piata Unirei (Fótér) 17.

Eladásra kerülnek f. hó

22-től

míg a készlet tart:

- Női és férfi angol és francia szövetek
- Raglanszövetek, kabátvelourok
- Biberek, plüssök és bارسonyok
- Gyapjüdelének, flanelek, barchettek
- Ing- és ruha-zephirek.
- Az őszi divat selyem-ujdonságai
- Schrolli vásznak, damasztok
- Paplan-clottok, casmírok, Abroszok és törülközők
- Férfiingek, női harisnyák stb. stb.

RÓTH cipősz

CLUJ, Str. St. G. Isak

volt Széputa

Legjobb férfiszövetek

Schwarz Jenő utódánál
Cluj, Strada Regina Maria No 14.

Textilkereskedők figyelmébe!

Felszámolás miatt raktáron levő áruinkat két hétig minden elfogadható árban kiárusítjuk.

Sonnenfeld & Neufeld s. A.
Cluj, Str. Gen. Neculcea 2. szám. (Renner Palota)

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A MAGYAR SZÍNHÁZ NEVEI KÖZÖL

Szerda: Leányvásár. (Király Ernő vendégjátékával, mérsékelten emelt helyárral. Napi bérlet 28 szám H, sorozat 94)

Csütörtök: Diadalmasszony (Király Ernő vendégjátékával. Új szerepsztással. Mérsékelten emelt helyárral. Preniére bérlet 11 szám, sorozat 95)

Péntek: Csárdásbirtalány (Király Ernő vendégjátékával. Mérsékelten emelt helyárral, napi bérlet 24 szám B, sorozat 96)

Szombat d. u.: Szent Péter esernyője. (Ujdonság, 2-ad-szor. Mérsékelten emelt helyárral. sorozat 97)

Szombat este: Vig özvegy (Király Ernő bucsufőlépése, mérsékelten emelt helyárral, bérletszűnet, sorozat 98)

Vasárnap d. u. A bajadér (Operette 43-ad-szor, mérsékelten emelt helyárral, sorozat 99)

Vasárnap este 8-kor: Antónia [18-ad-szor, napi bérlet 25 szám A, sorozat 100]

Hétfő: Vörös malom (14-ad-szor. Rendes helyárral. Bérletszűnet, sorozat 101)

MOZGÓK MŰSORA

Select-Mozgó. Szerda, október 22. Premier. *Miss Dollar.* Szentimentális dráma, 5 felvonásban. Jean Carrere nevelője után. Főszerepben Elena Sangro.

Urania-Mozgó. Szerda, október 22. Premier. *Fabiola.* Történelmi dráma, 5 felvonásban, a rómaiak korából. Fausta Salvadori Wisemann kardinalis híres regénye után. Főszerepben Amleto Novelli és Livio Pavanelli.

Apollo-Mozgó. Szerda, október 22. *A nagy ismeretlen.* Szenzációs amerikai kalanderdráma 5 felvonásban. Főszerepben a híres Harry Piel.

Árverési hirdetés

A cluj-i városi járásbírósg G. 10778-924. sz. végzése alapján bírói árverésen fognak eladni Clujban, Str. Regina Maria 42 sz. alatt (földszint, bent az udvarban) levő ingóságok, 1924. október hó 23-án délután 6 órakor.

Hölgyeim! Mélyen leszállított árak mellett árusítja filz és bársony modellejt az

"IDEAL"

kalapüzlet, Cluj, Calea Regele Ferdinand 8. szám. Golya-áruházzal szemben. Alakítások és formálások 48 óra alatt készülnek.

Karlsbadból közvetlen importált

porcellán és Steingut-edények

éttermi-, kávéházi- és háztartási felszerelések, eszszolt préselt és fuvott üvegek, lámpaárak, demyohn, gyógyszer és befőttesüvegek legelőnyösebben beszerezhetők:

Ausländer Lajosnál Cluj
Piata M. Vittezzul (volt Széchenyi-tér) 39. Telefon 564

Longines
7 GRANDS PRIX
Legpontosabb óra

Ha Bukarestbe jön,
látogassa meg a

SELECT S.A. R.

Calea Victoriei No 48.

eukrászda és falatozó
fényes helyiségeit.

Elegáns szalonok a felmeletlen. Állandó kiszolgálással reggel 7 órától éjjel 1 óráig. Tea, tejeskávé stb. mindig kapható.

Külön engros-esztály!

Esküvőkre, eljegyzésekre s ünnepekre megrendelések elvállaltatnak. Garantált csomagküldemények Nagyrománia bármely részébe.

Rad. 2286

PRÉHIRDETESEK

Turini Fiat Luxusautó
mat nagyon olcsó árban eladnám vagy elcserélném üzembépes 2-3 tonnás teherautóval. Megtekinthető Cluj, Regele Ferdinand 6. 7989

Bükk keréktálpát á 6 lej szállít ab raktár Naf-tali Vilmos cég, Blaj. 7994

Keresek mielőbbi belépésre egy segédet a fűszer, vas és rőtösáru szakmából. Olyan, ki kettő, vagy mindhárom szakmában jártas, előnyben részesül Román, magyar és német nyelv beszédére szükséges. [Sárkány]. 7995

Nyelvtanuláshoz segéd-könyveket, szótárakat előnyös árban szállít az Uj Kelet könyvostálya. Kérjen árajánlatot.

Keresek fehér géphimzési, gépajourózást értő nőt. Nagyobb leányt tanulónak felveszek. Ugy-szintén tanítok intelligens zsidónőt, ki délelőtt a fő-zést cseléd mellett végezne. Műhimző Szalon Unió-u. 15.

Üzleti kirakat részére igen elmés amerikai mozgó figura, villamos áramra beállítható, olcsón eladó, Fischer-üvegüzlet, Cluj. 7997

Jó családból való fiú, néhány gimnáziumot végzett, aranyművestanulónak felvétetik Fenyő és Braunfeld ékszerüzletében, Cluj. 8004

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséget értesíteni, hogy a

Salon Pompadour
Str. Memorandului 12.
angol szabászati osztály
vezetését elvállaltam. Costumok, kabátok készítését és alakítását garancia mellett vállaljuk.
FEKETE SÁNDOR, angol nőiszabász

Vásároljon
őszi és téli
férfi-szöveteket

mélyen leszállított árban a

Postavärie Englezä Izrael Glück
szövetáruházában, Cluj, Calea Victoriei (v. Kossuth L.-u.) 5.

Double raglanok
férfi- és fiuruhák

M. Neumann
cégnél Cluj, Piata Unirii 14.

Személyposta — Gőzhajók

Havro és Szt.-Nazaire-ból
Cuba és Mexiko
New-York és Canadába.

Felvilágosítások és jegyek:
„SARNIA“-nál
Bucuresti,
Pasagiul Comedia

Öltönyök,
Raglanok,
Ulsterek!

Szántó és Komlós
Cluj,
Arad Piata Unirii Satu Mare
14.

Hirdessen az Uj Keletben!

Bukarest tanács volt — betegség rozták, Nistor bu Jelen volt Djuvara, a illetve ka vezetelket. elfogadták jät hétfön sovici ügy át és ugy egyelőre után Brat és Marda jelenlétébe ellátásról

Terjed
Moszkv dökör eg kormány zónába e helyreállít

Letart
Bukares testvérbát az utlevél ség rendez el kepcer emiatt Va ból. A k értesülése dol lemor tani, hogy hen és sei A miniszr általan le tásnak.

A Luda zsidó
a zs

Budape vosprofessi kijelentett tani intéz egyetem n képzését. semmiféle hozzátarto tanulmány

A néme to
Berlin, erővel me intézett f fejezést, h mek veres kormány

Orosz
Prága, kommentá a szovjetl csatlakozás utasítják C és Benes e kódó oro hangsúlyos folytatni f szik Moszk